A°. 1856. N°. 15.

Opregte *Donderdagsche*

HAARLEMSCHE COURANT

van 17 Januarij.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs *f* 5 in de drie maanden.

WEENEN, 13 Januarij.

Van eene zijde, van welke tot dus verre nogal hoop is gevoed op het herstel van den vrede, wordt thans ten aanzien van het antwoord van Rusland op de door Oostenrijk medegedeelde vredes-voorstellen, het volgende gemeld:

„Het antwoord van het russisch-keizerlijke Kabinet op de voorstellen, welke, in overeenstemming met Frankrijk en Engeland, door Oostenrijk te Petersburg zijn ingediend, als grondwaarborgen voor een te sluiten vrede, is door den russischen gezant, prins *Gortschakoff*, aan den keizerlijken minister van Buitenlandsche Zaken kenbaar gemaakt. Dit antwoord is in eenen zeer gematigden geest opgesteld en in een vredelievenden zin vervat, doch behelst niet die volledige en onvoorwaardelijke goedkeuring der voorstellen, welke alleen het behoud van den vrede kan verzekeren. Vermits echter de bedenkingen van eenen zeer bepaalden aard zijn, koesteren wij nog de hoop, dat het doel bereikbaar zal wezen. Vorst *Gortschakoff* heeft gisteren [11 Januarij] zijn Hof, zoo met den telegraaf, als met een buitengewonen courier, met den stand der zaken bekend gemaakt."

Men beschouwt dit kort berigt als geenszins kunnende strekken om de hoop der voorstanders van den vrede aan te wakkeren. Men schijnt nu in Oostenrijk veel aan het afstaan van grondgebied in Bessarabie te hechten, en men beweert, dat alleen rivieren niet als wenschelijke grensscheidingen kunnen worden aangemerkt. — De verzekering van fransche bladen, alsof het afstaan van grondgebied in Bessarabie door Engeland zoude zijn gevorderd, vindt hier geen geloof. Men beweert, dat veeleer deze voorwaarde door Oostenrijk gesteld, en door de westersche mogendheden goedgekeurd is.

Naar men verneemt, is het vertrek van den pruissischen overste *v. Manteuffel* op aanstaanden maandag of dingsdag bepaald.

VAN DEN RIJN, 15 Januarij.

Men verzekert, dat het eerste antwoord, 't welk van de russische zijde op de mededeeling der oostenrijksche voorstellen in Weenen is ontvangen, afwijzend is geweest, ten aanzien van den verlangden afstand van grondgebied in Bessarabie, doch dat men zich in laatstgenoemde hoofdstad vleide, dat de graaf *v. Stackelberg*, welks aankomst in Weenen nog werd te gemoet gezien, depeches zoude medebrengen, waarin de russische Regering nog eenige toegeeflijkheid ten aanzien van dien afstand betoont, maar verlangt, dat het aftestaan grondgebied door een europeesch Congres zal worden bepaald, en dat vooraf zal worden uitgemaakt dat Nicolaijef, als niet gelegen aan de Zwarte-zee, in geen geval onder de plaatsen zal worden begrepen, welke, ter zake van het onzijdig verklaren van dat vaarwater, zouden behooren te worden ontmanteld.

— Uit Petersburg wordt gemeld, dat het baltische leger, van den generaal *Sievers*, welks hoofdkwartier in Mittau is gevestigd, thans op 80,000 man kan worden gerekend; dat dit leger nog in den loop van den winter met 20,000 man zal worden versterkt. Dit corps is bestemd om, indien de bondgenooten een aanzienlijk corps troepen in Koerland zouden willen ontschepen, aan hetzelve òf de landing te betwisten, òf het bij het verder doordringen te bevechten. De vestingen aan den mond van de Düna hebben een belangrijken voorraad van krijgsbehoeften bekomen, en ook de onmiddelijke omtrek van Petersburg is op nieuw van batterijen, met zwaar geschut bezet, voorzien geworden.

PARIJS, 14 Januarij.

Eene telegrafische depeche van gisteren uit Weenen houdt in, dat bij de oostenrijksche Regering het antwoord van Rusland op de gedane vredes-voorslagen is ingekomen. Bijzonderheden omtrent den zin van dit antwoord worden in die depeche niet opgegeven; alleen komt in dezelve voor, dat de oostenrijksche bewindsman, graaf *Buol*, onverwijld aan den russischen gezant, vorst *Gortschakoff*, kennis heeft gegeven van het gewigtige besluit, dat het geheele personeel der oostenrijksche legatie te Petersburg zou worden gelast om de russische hoofdstad op 18 Januarij te verlaten. De verdere op heden ontvangene depeches, welke tot hetzelfde onderwerp betrekking hebben, zijn van minder bepaalden aard. Uit dezelve schijnt alleen te blijken, dat het antwoord van Rusland moet worden beschouwd noch als eene aanneming der oostenrijksche voorstellen, noch als eene stellige afkeuring derzelve. Het blijft nog altijd de vraag, welke de strekking is van het door Rusland gemaakte voorbehoud, of welke tegenvoorstellen door die mogendheid zijn gedaan, en voorts hoe de russische voorslagen door de geallieerde mogendheden zullen worden opgenomen.

De algemeene krijgsraad, die sedert donderdag alhier vergaderd is, zet zijne werkzaamheden voort. Tot dusver is niets met eenige zekerheid uitgelekt omtrent het in die vergaderingen verhandelde. Men vermoedt, dat onder andere hoog gewigtige onderwerpen ook de eenheid van het opperbevel over de geallieerde legermagten ter spraak zal worden gebragt.

In het *Journal des Débats* leest men heden het navolgende:

„Ten gevolge van het tractaat, 't welk tusschen Zweden aan den eenen, en Frankrijk en Engeland aan den anderen kant is tot stand gebragt, hebben eenige dagbladen de aandacht gevestigd op de aanspraken, welke Rusland bij verschillende gelegenheden schijnt te hebben willen laten gelden, wat aangaat het bezit van sommige punten op de kust van Noorwegen, welke het meest geschikt waren om der russische scheepsmagt eenen uitweg te openen naar de IJszee. Het dagblad *le Nord*, 't welk te Brussel onder den invloed van de russische Regering wordt uitgegeven, heeft eenige meer uitvoerige inlichtingen medegedeeld, ter wederlegging van de in dat opzigt tot de russische Regering gerigte beschuldigingen. Naar luid dezer inlichtingen, heeft Rusland slechts één vraagstuk van territorialen aard met Zweden te regelen gehad. Dat vraagstuk had betrekking op de verdeeling en de afscheiding van eenige districten, die gemeenschappelijk eigendom van de beide Staten waren gebleven, en voorts op de naauwkeurige herziening van de tusschen Finland en Noorwegen, naar aanleiding van de vroegere tractaten, bestaande grensscheiding.

„Dit tweeledige vraagstuk is uitgemaakt door een in 1826 gesloten verdrag. Het betoog, waarvan hier spraak is, houdt nog in, dat in de verdere onderhandelingen, welke te dezer zake gevoerd zijn „het niet mogelijk is om eenig spoor, hoe „gering dan ook, te vinden van die wederzijdsche vijandelijke „gezindheid tusschen de beide Staten, waaraan men de me„nigte wil doen gelooven. Integendeel, dit geheele onder„werp is op de meest vriendschappelijke wijze behandeld en „onder den onmiskenbaren invloed van de begeerte, niet om „een einde te maken aan eenige verdeeldheid, vermits die „niet aanwezig was, maar om het ontstaan van verschil voor „de toekomst onmogelijk te maken. Dit is zoozeer eene „waarheid, dat de Koning van Zweden aan de Staten van „zijn Rijk zijne bijzondere tevredenheid aan den dag heeft „gelegd over den uitslag der gevoerde onderhandelingen."

— De laatste langs den gewonen weg uit Konstantinopel ontvangene brieven en dagbladen voeren de dagteekening van 3 Januarij.

Er werden steeds onder de hand vele pogingen aangewend om het turksche ministerie ten val te brengen. Van de zijde der ottomanische bewindslieden was een officieel verslag gegeven van de operatien in en bij Kars, welke met de bemagtiging dier vesting door Rusland waren geëindigd. In dat verslag werd *Omer-bassa* vrij duidelijk aangewezen als de bevelhebber, die aanleiding had gegeven tot den val der sterkte, door dezelve niet tijdig te hulp te komen. — De Seraskier had, naar men verzekerde, den britschen kollonel *Simons*, die zich, als militaire vertegenwoordiger van Engeland, bij zijn leger bevond, naar Londen gezonden, ten einde aldaar te worden geregtvaardigd. Op 1 Januarij was de genoemde kollonel te Konstantinopel aangekomen, en het was door hem, dat men had vernomen, dat de turksche troepen sedert 25 December te Redout-Kaleh waren teruggekomen, waar zij zeer goed waren gehuisvest en ruimschoots van het benoodigde voorzien.

In Konstantinopel was men steeds bekommerd over de toekomst. Men wilde daar weten, dat de Russen aanzienlijke strijdkrachten in Bessarabie concentreerden, klaarblijkelijk in afwachting van een aanval daar te lande tegen het aanstaande voorjaar. Een gedeelte der russische strijdkrachten uit de Krim zoude naar Bessarabie zijn overgebragt.

Voor 't oogenblik scheen Erzerum niet te worden bedreigd. De turksche strijdkrachten tot verdediging van die vesting werden vermeerderd. De generaal *Muravieff* versterkte zich in Kars. De russische divisie, die naar Kutaïs was vertrokken, toen die plaats door *Omer-bassa* werd bedreigd, was te Kars teruggekomen.

PARIJS, 15 Januarij.

Heden heeft Z. M. de Keizer, vergezeld door den Hertog *van Cambridge*, de vier regimenten van linie en de regimenten van de garde, welke op 29 December en 11 Januarij deze hoofdstad zijn binnengetrokken, op het Plein van den Carousel geïnspecteerd. De gezamenlijke troepen werden door den maarschalk *Magnan* gecommandeerd, onder welken de generaal *Forey* het bevel voerde over de regimenten van linie en de generaal *St. Jean d'Angély* over die der garde.

Onder de hooggeplaatste militairen, welke den Keizer omringden, heeft men opgemerkt Prins *Napoleon*, den maarschalk-minister *Vaillaint*, de generaals *Canrobert*, *Bosquet*, *Niel*, *de Martimprey*, *La Marmora* en vele engelsche hoofd-officieren. Ter eere van den Hertog *van Cambridge* is door al de muziek-corpsen het engelsche volkslied gespeeld.

Na de inspectie is aan de generaals, officieren en manschappen, die de campagne in de Krim mede gemaakt hebben, de medaille uitgereikt, welke, ter gedachtenis aan dien veldtogt, door het britsche Gouvernement is geslagen. Allen hebben terstond die medaille op hunne borst gehecht en met dezelve voorbij den Keizer gedefileerd, onder den kreet van: „leve de Keizer! leve de Keizerin! leve Koningin van Engeland!"

De medaille is van zilver en heeft eene innerlijke waarde van 8 fr. 15 centimes. — De Keizerin is, gezeten op het balcon voor de zaal der maarschalken, getuige geweest van deze militaire plegtigheid.

— Zondag avond is de saksische gezant, de baron *von Seebach*, uit Petersburg in deze hoofdstad teruggekeerd.

— Volgens het *Journal des Débats*, heeft het Westen zich hoofdzakelijk het regt voorbehouden, om van Rusland de verklaring te vorderen, dat het in geen geval de vesting Bomarsund weder zal opbouwen. Deze verbindtenis zou in het bijzondere belang van Zweden van Rusland worden geeischt.

LONDEN, 14 Januarij ('s avonds).

Met de *Asia* zijn heden berigten uit Nieuw-York van 2 Januarij aangebragt. Er was nog geen voorzitter van het Congres verkozen, maar niettemin had de President *Pierce* den 31sten December zijne boodschap aan die vergadering medegedeeld. Volgens de opgaaf van een der bladen van Nieuw-York, is dat stuk, wat betreft de met Engeland bestaande moeijelijkheden, zoo als verwacht werd, in een vrij hoogen toon opgesteld. De President verklaart, dat de britsche uitlegging van het tractaat betreffende Centraal-America (het dusgenaamde *Clayton-Bulwer* tractaat) niet kan toegegeven worden, en dat hij besloten heeft, de regten der Ver.-Staten te handhaven; dat de onderhandelingen nog niet gesloten zijn, maar dat, indien het geschil nog veel langer onafgedaan bleef, de vriendschappelijke betrekkingen tusschen de beide landen daardoor in gevaar gebragt zouden kunnen worden.

Ten opzigte van de geschillen met Engeland wegens het werven van manschappen voor de britsche krijgsmagt in N.-America, zegt de President, dat hij van het britsche gouvernement voldoening voor het schenden van 's lands wet heeft gevorderd; dat nog niets bepaalds is medegedeeld aangaande de gezindheid van het britsche gouvernement om die voldoening te geven, maar dat nog over de zaak onderhandeld wordt.

Met betrekking tot den Sond-tol berigt de President, dat hij de uitnoodiging om deel te nemen aan eene conferentie van al de europesche Staten, ten einde te handelen over eene kapitalisatie van den tol, heeft afgewezen, maar zich bereid heeft verklaard om aan Denemarken vergoeding te geven voor de kosten, die het maakt ten behoeve van de vaart door den Sond en de Belten.

De geschillen met Frankrijk, Spanje en Griekenland zijn geheel, of ten naasten bij, vereffend.

— De thans hier ontvangen uitvoerige berigten uit Bombay van 17 December melden, dat de opstand der Santals toen als gedempt beschouwd werd. De eenige bende, die nog in 't veld was overgebleven, was door troepen omsingeld, en de eenige aanzienlijke aanvoerder, die zich laatstelijk nog bij hen bevond, zekere *Kanoo*, was gevangengenomen. Ten gevolge van dezen uitslag, verwachtte men, dat de tegen de opstandelingen afgezonden troepen weldra naar hunne gewone standplaatsen zouden terugkeeren, nademaal de politie-magt voldoende geacht werd om verder de orde te handhaven. — In Oude was het, bij het afzenden dezer berigten, rustig; de aldaar vijandig tegen elkander overstaande partijen schenen zich stil te houden, omdat zij wel bevroedden, dat nieuwe woelingen tot eene tusschenkomst van de britsche magt en tot maatregelen van bedwang zouden leiden.

Volgens de met deze gelegenheid ontvangene tijdingen uit Herat, loopende tot 1 November, was de staat van zaken aldaar vreesselijk. Het geheele gezin van den regerenden Vorst *Yar-Mahomed* was ter dood gebragt, behalve de moeder der twee Prinsen, welke onlangs door de perzische troepen vermoord waren. Het leven van die vrouw had men tot dus ver gespaard, ten einde de schatten meester te worden, welke zij, naar men zeide, had verborgen; om haar te dwingen tot het opgeven van de plaats, waar die schatten waren, werd zij met gloeijende ijzers gepijnigd. Men dacht niet, dat de Engelschen in Herat tusschenbeiden zouden komen, ten ware de Perzen nog verder doordrongen.

In deze berigten wordt voorts gemeld, dat *Dost-Mahomed*, de Vorst van Afghanistan, een leger van 70,000 man met 80 stukken geschut verzamelde, om Herat van de overheersching der Perzen te verlossen.

— Volgens bijzondere opgaven, is de russische handel te Memel in het jaar 1855 aanmerkelijk levendiger geweest dan in het vorige jaar. De uitvoeren van vlas hebben 47,000 ton bedragen, tegen 32,230 in 1854; die van talk 25,140 ton, tegen 15,500. De uitvoer van hennep daarentegen is van 20,510 tot 17,930 t. verminderd; doch dit wordt toegeschreven aan de groote hoeveelheid, die reeds ter markt was. Onder de over Memel in Rusland ingevoerde goederen komen voor: 6,466 ton katoen, 4,821 v. suiker, 376 v. indigo, 4216 v. olie, 2093 v. koffij; enz. Bovendien zijn over Memel aanzienlijke hoeveelheden krijgsbenoodigdheden in Rusland ingevoerd.

— De beurs was heden flaauw, ten gevolge van het gerucht, dat de oostenrijksche gezant uit Petersburg teruggeroepen, en alzoo de hoop op vrede weder verminderd zou zijn.

BRUSSEL, 15 Januarij.

De wijziging der vertrek-uren van de spoorwegen heeft de ontevredenheid van het publiek in zoo hooge mate gaande gemaakt, dat de Regering het noodig heeft geacht om zich deswegens in het officiële dagblad te regtvaardigen, door middel van een betoog, waarin wordt aangetoond, dat die wijziging in een onvermijdelijk verband staat met de verandering der vertrek-uren in het buitenland.

— De graaf *van Vlaanderen* heeft, naar uit Londen wordt gemeld, zaturdag jl. een bezoek afgelegd bij den belgischen gezant *van de Weijer* en daarna bij de hertogin *van Glocester*.

— Ter zake van de thans gevoerd wordende diplomatieke onderhandelingen, leest men in het hier uitkomende dagblad *Indépendance* het navolgende:

„Thans is nog wel niet de woordelijke inhoud bekend van het door Rusland op de voorstellen der geallieerden van 2 December gegeven antwoord, maar men heeft eenige aanwijzingen ontvangen, welke eenigermate ten maatstaf kunnen verstrekken omtrent den zin en het gewigt van dat antwoord. Deze aanwijzingen zijn ontleend aan de britsche *Morning-Post*, welk orgaan, zooals bekend is, met eenige leden van het engelsche Kabinet in regtstreeksche betrekking staat, en verklaart, zijne mededeelingen van eene zeer vertrouwde zijde te hebben ontvangen.

„Na te hebben gelezen, wat de *Morning-Post* mededeelt, mag men vragen, of men de gunstige geruchten omtrent de

mogelijkheid van het herstel des vredes moet blijven mistrouwen. Tot dusver is dat mistrouwen maar al te zeer geregtvaardigd. Maar bij de onmiskenbare opofferingen, waartoe Rusland zich bereid verklaart, vragen wij, — als wij met bedaardheid nagaan, wat de oorlogvoerende partijen nog van elkander verwijderd houdt, — als wij hetgeen de geallieerden vragen in verband brengen met hetgeen Rusland toestaat, — of Regeringen, welker doorzigt en goede bedoelingen niet in twijfel kunnen worden getrokken, ter zake van zulke betrekkelijk kleine verschillen, in Europa den geesel van den oorlog zullen kunnen doen voortduren?

„Rusland geeft alles toe, wat de westelijke mogendheden noodig hebben verklaard tot handhaving van orde en het evenwigt in Europa, te weten: het protectoraat over de vorstendommen, — de vrije scheepvaart op den Donau, — de onzijdig-verklaring van de Zwarte-zee, behoudens slechts eenige wijzigingen, zooals door de *Morning-Post* wordt medegedeeld, en de wijze, waarop de schrijvers van dat orgaan zich deswegens uitlaten, toont genoegzaam aan, dat die wijzigingen niet zeer belangrijk zijn; op al deze punten geeft Rusland toe, zoodat het redelijkerwijze niet te veronderstellen is, dat men het dienaangaande niet eens zou worden. Het doel, waarmede men in 1854 en 1855 heeft verklaard den oorlog te voeren, zou alzoo ten volle zijn bereikt.

„Wat kan Rusland evenwel niet toegeven? Die ongelukkige voorwaarde, aan welke de westelijke mogendheden, welke in den eigenlijken zin des woords den oorlog voeren, zelfs niet hadden gedacht, en die op het laatste oogenblik door Oostenrijk is opgeworpen, zonder dat men weet met welk doel en ter zake waarvan; immers men kan niet veronderstellen, dat die mogendheid, welke waarlijk geen belang kan hebben bij den duur van den oorlog, alleen met het oogmerk, om het sluiten van den vrede te bemoeijelijken, is te werk gegaan. — Die voorwaarde is: het afstaan van een deel van het grondgebied van Bessarabie."

Volgens het dagblad *l'Indépendance*, zal wel niemand in vollen ernst beweren, dat die afstand, waarbij alleen Oostenrijk belang kan hebben, in eenig verband staat met de orde en het evenwigt van Europa. Met even veel regt zou men kunnen volhouden, dat de oorlog eigenlijk was ondernomen met het bedekte doel, om aan Oostenrijk de heerschappij over de vorstendommen te verzekeren.

Inmiddels heeft het genoemde dagblad eene bijzondere correspondentie uit Weenen van 12 Januarij ontvangen en medegedeeld, waarin onder anderen voorkomt, dat Rusland zich geenszins onvoorwaardelijk verzet tegen het afstaan van grondgebied in Bessarabie; — dat het integendeel het beginsel toegeeft, maar verlangt, dat de grensscheiding tusschen Moldavie en Bessarabie niet door de westelijke mogendheden, maar door een europeesch Congres, zal worden bepaald. — Wordt het laatste bevestigd, dan zou daar, volgens Rusland, wel degelijk een algemeen belang van territorialen aard, en alzoo van staatkundig evenwigt, in het spel zijn.

's GRAVENHAGE, 15 Januarij.

Z. M. heeft aan jhr. mr. *E. J. P. van Meeuwen*, commissaris des Konings in het Hertogdom Limburg, en jhr. mr. *F. B. H. Michiels van Kessenich*, griffier der Staten van Limburg, vergunning verleend tot het aannemen der Orde van den rooden Adelaar, respectivelijk der 2de en 3de kl., hun door den Koning van Pruissen geschonken.

— Ten gevolge de daartoe verleende verleende magtiging is door den ned. consul-generaal in de Ver.-Staten tot vice-consul te Nieuw-York benoemd de heer *J. C. Zimmerman*.

— Door Z. M. zijn de heeren mr. *M. J. van Gigch*, te 's Hage, en *S. van J. Texeira de Mattos*, te Amsterdam, herbenoemd als leden der hoofd-comm. voor de zaken der Israëliten, eerstgemelde tevens als vice-president.

— Z. M. heeft de burgerlijke leden en hunne plaatsvervangers benoemd in de onderscheidene militie-raden, voor de ligting der nat. militie voor 1856. In de militieraden van Noord-Holland zijn benoemd: te Amsterdam, tot leden, jhr. *S. Dedel* en jhr. mr. *J. M. Deutz van Assendelft*; tot pl. verv. jhr. mr. *H. Hoeufft van Velsen* en *S. J. graaf van Limburg Stirum*; — te Haarlem, tot leden, jhr. *L. J. Quarles van Ufford* en *C. D. Huet*; tot pl. verv., mr. *P. Elsas* en *E Brink*; — te Alkmaar, tot leden, jhr. *D. C. de Dieu Fontein Verschuir van Heilo* en mr. *J. A. Kluppel*; tot pl. verv., *J. F. Koorn* en *J. Bakker Kz.*

's GRAVENHAGE, 16 Januarij.

Gisteren avond heeft bij Z. K. H. Prins *Frederik* eene luisterrijke muziek-partij plaats gehad, welke door HH. MM. den Koning en de Koningin, verscheidene andere leden van het koninklijk gezin en vele aanzienlijke personen werd bijgewoond.

— Z. Exc. de minister van Buitenl. Zaken heeft gisteren een groot diner gegeven, waaraan de leden van het corps-diplomatique met hunne dames deelnamen.

— Naar men verneemt heeft de commissie, welke belast was met het toezenden der voorwerpen voor de groote tentoonstelling te Parijs, de medailles voor de bekroonden ontvangen, en zullen die, als ook de diploma's ontvangen zullen zijn, door den minister van Binnenl. Zaken plegtig uitgereikt worden.

HAARLEM, 16 Januarij.

Uit Madrid wordt van den 14den gemeld, dat de maarschalk *O' Donnell* werkzaam was met het bijeenbrengen van een nieuw ministerie, en dat de spaansche Regering eene amnestie had uitgevaardigd ten gunste van de nog in Katalonie gevangene Carlisten, op grond dat die provincie alsnu bevredigd is.

Te Zaandam zijn in het jaar 1855 geboren 388 kinderen; aangegeven 15 levenloos geboren kinderen; overleden 420 personen; gehuwd 88 paren.

Te Goes zijn in 1855 geboren 108 z., 74 d., te zamen 182 kinderen, waaronder 2 paren tweelingen; levenloos aangegeven 8 kinderen. Overleden 100 m., 95 vr., te zamen 195 personen. Gehuwd 32 paren.

— In de den 14den dezer te Amsterdam gehoudene vergadering der letterkundige afdeeling van de Kon. Academie van Wetenschappen is ingekomen eene missive van den minister van Binnenl. Zaken, de mededeeling inhoudende van een aanzoek van den franschen gezant, om een overzigt te ontvangen van de in Nederland bestaande geleerde genootschappen en hunne werken, ten behoeve der statistiek in Frankrijk. Aan dit verzoek zal voldaan worden.

De heer *Cobet* heeft voorgesteld, dat de aan de orde gestelde voordragt van den voorzitter, betreffende de zaak van het staats-examen, zou geschieden vóór de aangekondigde mededeelingen der heeren *van den Bergh* en *Holtius*. De voorzitter heeft daarop verklaard, nog niet volkomen gereed te zijn met zijne voordragt, en verzocht, dezelve tot de volgende vergadering te mogen uitstellen. De heer *Cobet* heeft hierna zijn voorstel ingetrokken, maar tevens verzocht, in de volgende vergadering, na de rede des voorzitters, een voorstel te doen. Dienovereenkomstig is besloten.

De heer *Bakhuysen van den Brink* heeft, namens de daarmede belaste commissie, rapport gedaan omtrent de historische bijdrage van den heer *Koenen*, betreffende de apologie van Prins *Willem van Oranje*. De commissie heeft geadviseerd, die bijdrage optenemen in de verslagen en mededeelingen. Daarover zal in eene volgende vergadering beraadslaagd worden.

De heer *Leemans* heeft, namens de daartoe benoemde commissie, rapport uitgebragt over de mededeeling van den heer *Rutgers*, betreffende de *Tabulæ Eugubinæ*, en voorgesteld, dit stuk optenemen in de verslagen en mededeelingen.

Ten slotte heeft de heer *van den Bergh* eene voordragt gehouden, ter bestrijding van stellingen, die voorkomen in het te Stuttgart uitgegeven werk van *A. Holtzman*, get. „*Die Ketten und Germanen*."

— De *Middelb. Cour.* meldt het volgende:

„In den waterweg tusschen Brouwershaven binnen door naar Hellevoetsluis, heeft zich in dezen winter, op de vlakte, een vroeger wel bekend, doch toen alleen voor schepen van onbeduidenden diepgang bevaarbaar gat, (het zoogenaamd hillegat) verdiept, zoodanig dat reeds met veel succes, door al de dezer dagen van Brouwershaven gekomen groote schepen, dat gat is bevaren geworden; de minste diepgang dien men in hetzelve met hoog water peilde, was bij gemiddelden waterstand ruim 17 Rhijnlandsche voeten, en de andere groote voordeelen aan dat gat verbonden, (indien hetzelve blijven mag) zijn deze: dat het den waterweg bekort en het eventueel aan den grond raken der schepen veel minder gevaarlijk doet zijn, uit hoofde van den ongelijk zachteren grond, dan in het oude vaarwater."

— Gisteren ochtend (15 Januarij) was op de rivier voor Nijmegen veel drijfijs; 's avonds minder. Het water was dien dag sterk gevallen. De gierbrug, welke in de laatste dagen herhaaldelijk weggenomen en weder gelegd was, was dien dag op nieuw afgebroken. — De rivier stond 2 el 19 d.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 16 Januarij. Den 15den dezer in Texel niets gepasseerd. Wind w. n. w. - z. z. w.

Den 15den dezer in Helvoet niets gepasseerd. Wind z. w.

Den 7den dezer van Buenos Ayros uitgezeild: *Zeebloem*, Zeylinga, Entre Rios; 26 dito *Maasland*, Post, Yaguari.

Den 25sten Nov. van Montevideo uitgezeild: *Thetis*, Meppelder, Buenos Ayros.

Den 28sten Nov. te Santos binnengekomen: *Elisabeth Johanna*, de Boer, Rio de Janeiro.

Den 28sten Dec. te Konstantinopel uit zee teruggekomen: *Gesina van Wieler*, Zeilinga, naar Galatz.

Den 9den dezer te Triest binnengekomen: *Sara*, Zeeman, Ibraïla.

Den 6den dezer te Malta binnengekomen: *Juffer Annette*, Hubert, Dundee.

Den 1sten dezer te Lissabon binnengekomen: *Maria Margaretha*, Huisman, Mazagran; heeft, wegens aandrijving, de boegspriet enz. verloren.

Den 8sten dezer op de hoogte van Douvres: *Elisabeth*, Nepperus, Dantzig naar Nantes; 10 dito, *Jenny*, van Wijk, Stettin naar Brest.

Op de hoogte van Bevezier: *Testimonial*, Stephen, Akyab naar Amsterdam.

Den 11den dezer van Newcastle uitgeklaard: *Maria*, Vorendijk, Newjork; *Antje*, Mulder en *Johanna Elisabeth*, Spanjaard, beide naar Konstantinopel.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijsen der Effecten.

16 *Januarij* 1856. 4½ *ure.*

			van	*tot*	*gebl.*
NEDERL., Werkel. Schuld	2½	pct.	62 15/16	—	—
" "	3	"	74 3/16	—	—
" "	4	"	92 1/16	¼	92 1/16
Amortisatie-Syndicaat	3½	"	89⅞	—	—
Handelmaatschappij	4½	"	129	—	—
Oost-Indische Leening	4	"	92	—	—
Aand. Holl. Spoorweg			—	—	—
Leen. " "	4½	pct.	—	—	
Aand. Rijn-Spoorweg	4½	"	—	—	—
FRANKRIJK, Certificaten	3	"	—	—	—
"	4½	"	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & Co.	5	"	99⅞	—	—
" " 1828/1829	5	"	—	—	—
Certificat. " 1831/1833	5	"	—	—	—
" " 1840	4	"	—	—	—
" bij Stieglitz	4	"	—	—	—
" " " N.	4	"	—	—	—
Inschr. in Assignatiën	6	"	—	—	—
Certific. van "	6	"	56⅞	—	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500		f	138½	—	—
Obligatiën	4	pct.	—	-	-
SPANJE, Obligatiën	1¼	"	21⅝	11/16	—
"	3	"	—	—	—
" Binnenl.	3	"	34¾	13/16	34¾
Amortisable			6⅝	—	—
Bew. Coupon			—	—	—
OOSTENR., Oblig. bij Goll.	5	pct.	69¾	—	—
" " "	4	"	—	—	—
" Metaliek	5	"	62⅝	63⅜	63⅛
" " N. 1849 à 1854	5	"	73½	⅝	73½
" "	2½	"	31¾	32 11/16	32½
BELGIE,	2½	"	—	—	—
Rotschild,	2½	"	50 1/16	⅛	—
"	4½	"	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5	"	98	—	—
" " £ 200	5	"	—	—	—
PORTUGAL, Oblig.	3	"	41⅝	¾	41⅝
" differed	3		—	—	—
Binnenlandsche à 1 conto	5	"	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans	4½	"	—	—	—
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans	4	"	25¼	⅜	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100	2¼	"	18 7/16	½	—
MEXICO, Oblig. 1851	3	"	19 3/16	⅜	—
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.			1½	—	—

Amsterdam Nederl. Bank 5 pc. 132½. Rusland cert. adm. Hamburg 5 pc. 79½; dito te Londen 4½ pc. 85⅝. Oostenrijk Nat. Metall. 5 pc. 66⅛ à 7/16. Napels cert. bij *Lamaison & Bouwer* 5 pc. 103¾. Denemarken obl. Londen 5 pc 100. Venezuela obl. uitgest. 11⅛. Grenada obl. uitgest. 6½. Pruiss. Loten *f* 195½. Nieuwe 4 pc. Weener Loten *f* 265 à *f* 266. Diconto 4. — Beleening 3½. Prolongatie 3½.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit
Tot Nut des Obligatie-Handels.
J. BRASKAMP, Pres.

De binnenlandsche fondsen waren heden prijshoudende; spaansche en portugesche gezocht; russische en oostenr. metall. onveranderd; de overige soorten nagenoeg als gisteren.

LONDEN, 16 Januarij. De 3 pc. gecons. resc. 87¼. Mexico 19⅞. Spanje 3 pc. 39; 1¼ pc. 21⅞.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 16 Januarij. In granen heden niets omgegaan. — *Koolzaad* op 9 vat, April *f* 657; Sept. en Oct. *f* 546.

AMSTERDAM, 16 Januarij. *Raapolie* dadelijk prijshoudend; ord. cond. *f* 60; vliegend *f* 58½; op levering niet williger; po Mei *f* 56¼; po Sept., Oct., Nov. en Dec. *f* 50¾, *f* 51 à 50¾. *Lijnolie* ord. cond. *f* 45¾; vliegend *f* 44½; po Maart *f* 44¼ à *f* 44½; po April *f* 44½ à *f* 44¾; po Mei *f* 44¾ à *f* 45. *Hennepolie* ord. cond. *f* 53½.

228ste STAATS-LOTERIJ.

Trekking der vierde Klasse.

3de Lijst. No. 938, een prijs van *f* 1250. No. 10655, 32 en 9703, ieder een prijs van *f* 1000.

Sedert 9 Januarij zijn bij de uitgevers der *Haarlemsche Courant* de volgende liefdegiften ingekomen:

Voor de noodlijdenden op Schokland en Emmeloord: van F. H. N. te Breda coup. Spanje van £ 0,4,3.

Voor de hervormde noodlijdenden op Schokland: van V. D. muntb. *f* 10; van S. M. te Arnhem coup. *f* 3,09; van G. H. L. te Arnhem muntb. *f* 10.

Voor de noodlijdenden te Acquoi: van F. H. N. te Breda coup. Spanje van £ 0,4,3.

16 Januarij.

*** Tot oprigting van een fonds ten behoeve van de opvoeding der kinderen van wijlen den loods *C. van Leeuwen*, omgekomen bij het vergaan van *de Hendrika*, zijn na den 17den September nog de volgende bijdragen met hartelijken dank ontvangen:

Door mr. *J. P. G. Moorrees* te Deventer: S. S. te D. *f* 2,47½; R. te D. *f* 1,88½.

Door ds. *van Doesburgh* te Rotterdam: J. G. Leiden muntb. *f* 10; onbek. muntb. no. 891 *f* 10; K. muntb. *f* 10.

Door ds. *Kronenberg* te Arnhem: van ?? *f* 4; van — g. *f* 3,14.

Door de ondergeteekenden: Brouwershaven B. *f* 3; P. Q. *f* 1,50; Bergen op Zoom G. J. B. *f* 5; Elkerzee M. *f* 20; Duivendijke J. *f* 5; van eene familie te Oudewater *f* 20; Amsterdam R. P. bankb. *f* 25; 's Hage E. C. A. H. muntb. *f* 10; Goedereede D. D. 1 coup. *f* 19,80; van ds. S. te B...gh *f* 2,50; J. v. D. Kl. *f* 2,50.

Door ds. *Dompierre de Chauffepié* te Amsterdam: van C. L. te Amst. *f* 5; mej. L. *f* 10. In het kerkezakje Waalsche kerk te Haarlem *f* 1. Uit Hellevoetsluis 31 Dec. *f* 6,27.

Brouwershaven, J. P. H. REIJERS, Predikant.
12 *Januarij* 1856. J. Z. VAN DER LEE, Onderwijzer.

*** NEDERLANDSCHE RHIJN-SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.

De Directie is voornemens: twintig Stuks te Utrecht staande en buitendienst gestelde LOCOMOTIEVEN, van het breede Spoor, bij onderhandsche inschrijving, aan de meestbiedende te Verkoopen.

De bepalingen en voorwaarden, onder welke bovenbedoelde Locomotieven zullen worden Verkocht, liggen ter inzage aan de Bureaux van de Stations-chefs te Amsterdam, Rotterdam en Arnhem, en te Utrecht bij den Werkmeester den Heer J. VERLOOP, door wien ook de verdere inlichtingen zullen gegeven worden.

De Inschrijvings-Billetten moeten, vóór den 7den Februarij 1856, *vrachtvrij* aan de Directie der Nederlandsche Rhijn-Spoorweg-Maatschappij, te Amsterdam, ingezonden worden. De Directie voornoemd:

B. DONKER CURTIUS, President.
J. C. S'JACOB, Secretaris.

Amsterdam, den 12den *Januarij* 1856.

*** Den 2den November 1855, beviel te PATTIE, (Eiland *Java*), voorspoedig van een' ZOON, de Hoog-Wel-Geboren Vrouwe Jonkvrouwe *DIBBETS*, geb. *STEINMETZ*.

*** Mijne geliefde Echtgenoote *B. M. VAN LITH*, beviel heden voorspoedig van een' welgeschapen ZOON.
UITGEEST, A. VAN LITH Az.
10 Januarij 1856.

*** Heden verloste voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON *M. M. MASCH*, geb. *PLOOS VAN AMSTEL HOLLMAN*.
ZEDDAM, den 13den Januarij 1856.

*** Heden beviel door Gods goedheid vrij voorspoedig van een' welgeschapen ZOON, mijne geliefde Echtgenoot *HELENA FRANCKEN*.
J. A. VAN KRIEKEN.
RIJSWIJK (in *Gelderland*), den 13den Jan. 1856.

*** Bevallen van een ZOON *J. M. BOLLAAN*, geb. *VAN DER MONDE*.
UTRECHT, 14 Januarij 1856.
Eenige kennisgeving.

*** Mijne geliefde Echtgenoote *GERRITJE BLANKVOORT* beviel heden van eenen dooden ZOON.
AMSTERDAM, P. PALMBOOM.
14 Januarij 1856.

*** Heden overleed, tot onze bittere droefheid, ons Zoontje FLORIS, ruim twee jaren oud.
Z.-BOMMEL, D. C. PLEIJTE.
6 Januarij 1856. M. E. P. PLEIJTE,
BEIJERMAN.

*** Heden overleed mijne waarde Tante, Mejufvrouw ANNA ANGENITA VAN NOORT, Wed. van den Heer *Arnoldus Lijster*, in den ouderdom van ruim 76 jaren.
RHENEN, R. VAN VOORTHUISEN.
9 Januarij 1856.
Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene als bijzondere kennisgeving aantenemen.

*** Heden werd mijn Vaderhart op het diepst getroffen, door het zeer onverwacht overlijden van mijn' veelgeliefden tweeden Zoon JAN CHRISTIAAN, in den ouderdom van zeven en dertig jaren en ruim zes weken.
HOORN, J. PERSIJN,
9 Januarij 1856. Rustend-Leeraar.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, tot onze innige droefheid, ons geliefd jongste Kindje JEANNE MARIE, in den ouderdom van ruim twee maanden.
HEUSDEN, OTTO VERHAGEN Jz.
den 11den Januarij C. H. A. VERHAGEN,
1856. TIERENS.

*** Op den 11den Januarij 1856, overleed in de Gemeente BLOEMENDAAL, Mejufvrouw de Weduwe L. SALTZER geb. GREEFF, in den ouderdom van ruim 60 jaren, tot diepe droefheid van hare Kinderen, Behuwd-Zoon en Betrekkingen.

*** Heden overleed, na een langdurig geduldig lijden, onze veel geliefde Moeder en Behuwd-Moeder ANNA MAGDALENA JANSEN—SCHIFFER, in den ouderdom van bijna 74 jaren.
J. C. JANSEN,
W. W. B. JANSEN.
ALEM, A. P. JANSEN-VERLINDE.
12 Januarij 1856.
Eenige kennisgeving.

*** Den 17den December ll. overleed te *Toledo*, in de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, Mevrouw de Wed. AGATHA MACHEN, geb. KUIK.
WOUDRICHEM, *Uit aller naam*,
14 Jan. 1856. F. J. J. MACHEN.
Eenige en algemeene kennisgeving.

⁂ Onze waarde Moeder en Behuwd-Moeder, Vrouwe ANDREA CORNELIA ADRIANA BIJLEVELD, Weduwe wijlen den Wel-Edel-Geboren Heer Mr. *Jacob Bijleveld*, overleed heden in den ouderdom van ruim 90 jaren.

C. J. VAILLANT.
MAASSLUIS, A. M. J. VAILLANT,
10 Januarij 1856. BIJLEVELD.

Eenige kennisgeving.

⁂ Uit *Toledo*, in *Noord-America*, kwam tot ons het treurig berigt, dat dáár, den 17den December 1855, aan eene beroerte, in den ouderdom van 48 jaren, is overleden onze geliefde Zuster AGATHE KUYK, Weduwe *A. U. Machen*.

Uit aller naam,
ARNHEM, G. BUITENDIJK, KUYK.
12 Januarij 1856.

Eenige en algemeene kennisgeving.

⁂ Na eene hoogst gelukkige Echtvereeniging van 43 jaren, ontsliep heden plotseling, tot diepe droefheid van mij, mijne Kinderen en Behuwd-Kinderen, mijn geliefde Echtgenoot, de Heer A. J. TEN HOOPEN, in den ouderdom van 66 jaren.

Wat wij in hem verliezen kunnen zij beseffen, die den liefderijken Man en Vader in zijn werkzaam leven gekend hebben.

M. C. SCHOLTEN,
Weduwe *A. J. ten Hoopen*.

NEEDE, den 12den Januarij 1856.

Eenige kennisgeving.

⁂ Heden, Zondag morgen circa 9 ure, trof mij de gevoeligste slag mijns levens, daar het Gode behaagde mijn dierbaren Echtgenoot, den Wel-Eerw. Heer DANIEL VAN WIJNGAARDEN, Predikant bij de Hervormde Gemeente alhier, in den krachtvollen leeftijd van bijna 43 jaren, door den dood uit mijne liefdearmen wegterukken, en, zoo wij hopen en vertrouwen, in Zijne zalige heerlijkheid optenemen.

Wat ik met mijne zes jonge Kinderen verlies, zal ieder die den overledene heeft gekend gereedelijk beseffen.

OUD-BEIJERLAND, De bedroefde Weduwe
13 Jan. 1856. C. DE BRUYN,
Wed. *D. van Wijngaarden*.

Men gelieve deze voor bijzondere kennisgeving aantenemen en van Brieven van Rouwbeklag te verschoonen.

⁂ **OPROEPING VAN ERFGENAMEN.**

De onbekende Erfgenamen in de Nalatenschap van WILLEM KNAAP, laatst gewoond hebbende en op den 13den November 1855 overleden, in de Hoven, onder Zutphen, worden in hun belang opgeroepen, om voor den 1sten Februarij aanstaande, van hun bestaan en graad van Bloedverwantschap, opgave te doen aan den Notaris Mr. D. EVEKINK, te Zutphen.

⁂ M. C. DE GRAAFF, te Zevenhuizen (Z. H.) verlangt, met opgave, wanneer in dienst te kunnen treden: Een SECONDANT, geschikt voor School en Kerk, en van voldoende getuigschriften voorzien. Het Salaris van 70 Gulden, boven gewone verpleging, is voor verhooging vatbaar bij geschiktheid om onderwijs op de Piano te geven. Het is evenwel geen vereischte. Brieven *franco*.

⁂ Door vertrek van den Heer Med. Doctor VAN ENST, vraagt het Gemeente-Bestuur van Vreeswijk: Eenen GENEES-, HEEL- en VERLOSKUNDIGE, op een jaarlijks Tractement van *f* 150. Sollicitanten tot deze Betrekking worden verzocht, zich voor 1 Februarij e. k., bij den Burgemeester dier Gemeente aan te melden.

⁂ Een Persoon, tusschen de 20 en 25 jaren, bij de *Bakkerij* opgevoed, zag zich gaarne zoo spoedig mogelijk, bij fatsoenlijke Menschen geplaatst als MEESTER- of MIDDELKNECHT. Adres met *franco* Brieven, onder Lett. R., bij J. H. KNOOP, op het Donkere Sparen, te Haarlem.

⁂ Een LETTERZETTER, die tevens met de Pers kan omgaan, en van goede getuigschriften is voorzien, kan dadelijk Werk bekomen. Adres met *franco* Brieven of in *persoon*, bij den Boekhandelaar P. S. VAN DER SCHEER, te Winschoten.

⁂ **BOEKHANDEL.**

Een fatsoenlijk JONG MENSCH, P. G., eenige tijd in den Boekhandel werkzaam geweest, wenschte zich met Februarij of iets later geplaatst te zien, met Kost en Inwoning, meer ziende op eene goede behandeling dan op ruim Salaris. Adres met *franco* Brieven, onder Letter B., bij den Boekhandelaar J. H. SIDDRÉ, te Utrecht.

⁂ Als 1ste Hypotheek wordt gevraagd, tegen de minst mogelijke Renten: **14 à 15 DUIZEND GULDEN**, op *veertig* Bunders Land, met annex nieuw gebouwde Woning etc., gelegen in de Haarlemmermeer-Polder.

Inclinerenden, adresseren zich *franco*, Lett. W. Y., aan den Boekhandelaar R. F. VAN ARUM, te Haarlem.

⁂ Er worden gevraagd tegen 1° Mei, op een Buiten een half uur van Deventer gelegen:

GEHUWDE LIEDEN,

P. G., boven de 30 jaren oud, zonder Kinderen; de Man moet niet alleen goed met twee Paarden kunnen Rijden en kennis van de Bouwerij hebben, maar ook al hetgene wat tot een fatsoenlijke Stal behoort, zindelijk onderhouden en zich tevens met het verzorgen van twee Melkkoeijen willen belasten; de Vrouw moet goed kunnen Koken en Huiswerk verrigten en de Melkerij grondig verstaan. Alleen diegenen welke van voldoende getuigschriften voorzien zijn omtrent gedrag en bekwaamheid, zullen in aanmerking komen. Adres met *franco* Brieven, onder Letters B. B., aan den Boekhandelaar J. DE LANGE, te Deventer.

⁂ Eene JUFVROUW, van de Prot. Godsd., met Februarij e. k. door sterfgeval buiten Betrekking komende, zag zich gaarne weder geplaatst als Jufvrouw van Gezelschap of tot besturing eener kleine Huishouding.

Reflecterenden, gelieven zich te adresseren onder Lr. O., *franco*, bij de Erven WIJSMULLER, Magazijn van Papieren, Speelkaarten, enz., Huidenstraat, Amsterdam.

⁂ Eene JUFVROUW van middelbaren leeftijd, R. C. Godsdienst, zag zich gaarne geplaatst tot Gezelschap, Oppassing van een Heer of Dame, of ter waarneming van een klein Huishouden, in welke betrekking zij reeds jaren werkzaam is geweest en thans nog is, waarvan zij de beste getuigen kan produceren. Brieven *franco*, onder Letter A., bij W. ENGELGEER, Boekverk. te Haarlem.

⁂ Tegen 1°. Mei vraagt men in eene fatsoenlijke Huishouding: Eene BONNE of KINDER-JUFVROUW, van de P. G., niet beneden de 25 jaren oud, geschikt om kleine Kinderen te behandelen en te verzorgen, bekwaam in de behandeling der Wasch, Naaijen, Mazen en Stoppen, gezond en sterk van gestel en van een vrolijk humeur. Zij die reeds lang in dusdanige Betrekking zijn werkzaam geweest en daarvan de beste getuigen kunnen overleggen, zullen alleen in aanmerking komen. Adres met *franco* Brieven, onder Letter B., bij den Uitgever der Delftsche Courant J. H. MOLENBROEK, te Delft.

⁂ Een pr. fatsoenlijk BURGER MEISJE, wenscht geplaatst te worden ter Assistentie in de Huishouding, als Kamenier of als Winkeldochter. Brieven *franco*, Lett. M. M. E., aan J. H. KNOOP, Donkere Sparen te Haarlem.

⁂ Tegen een goed Loon, verlangt men 1 Mei of vroeger, in de omstreken van Harderwijk: Eene DIENSTBODE, die goed met de Wasch kan omgaan, net en zindelijk is in al haar werk. Brieven *franco*, onder Letter H., bij de Boekhandelaars VAN GOGH & OLDENZEEL, te Rotterdam.

⁂ In een fatsoenlijk Gezin ten Platten Lande, Z. H., wordt gevraagd: Eene KEUKENMEID, P. G., goed kunnende Koken en met de Wasch omgaan. Alleen die van goede getuigschriften zijn voorzien, kunnen in aanmerking komen. Adres met *franco* Brieven, onder Letter A., Postkantoor Dirksland.

⁂ *Dans une des premières villes de la N.-Holl., on demande au plustôt une SECONDANTE INTERNE, de la R. P. s' Adresser par lettres aff. sous l'initiale E. B., à Mr. C. ZWAARDEMAKER, Editeur libraire à Harlem.*

OPENBARE AANBESTEDING.

Burgemeester en Wethouders van SCHIEDAM, zijn voornemens op Zaturdag den 26sten Januarij 1856, des voormiddags ten elf ure, ten Raadhuize aldaar, in het openbaar Aantebesteden:

Het LEVEREN en HEIJEN van SCHERMPALEN en het MAKEN van TRAPPEN langs en tegen den Kaaimuur aan de westzijde van de Buitenhaven.

Zullende het Bestek dier Aanbesteding van heden af, dagelijks, met uitzondering van den Zondag, aan de Stads-Timmerwerf, voor de belanghebbenden ter inzage liggen, des voormiddags van 9 tot 12 ure en des namiddags van 3 tot 5 ure.

Schiedam, den 14den Januarij 1856.

Burgemeester en Wethouder van Schiedam,
L. KNAPPERT.
De Secretaris,
VERNÈDE.

Provincie *Drenthe.*

AANBESTEDING.

Op Maandag den 28sten Januarij aanstaande, des voormiddags ten tien ure, zal door het *Bestuur van den Kunstweg van Zuidlaren naar Gieten*, in het Gemeentehuis van Zuidlaren, bij enkele inschrijving worden

AANBESTEED:

Het Bestraten en Bestorten met verbrijzelde Keijen van de AARDEBAAN, van af Zuidlaren naar Gieten, ter lengte van 11,305 Ellen; voorts het Bouwen van twee TOLHUIZEN en het maken van eenige DUIKERS, in genoemden weg, met de Leverantie der benoodigde Materialen.

De Inschrijvings-Billetten moeten volgens Bestek uiterlijk 24 uren vóór de Aanbesteding, ten Gemeentehuize te Zuidlaren worden ingeleverd.

De Bestekken zullen ter lezing liggen in de Gemeentehuizen te Zuidlaren, Gieten en Steenwijk, en voorts bij de Logementhouders *Somer*, te Assen, en *Uithof*, te Groningen.

Nadere inlichtingen zijn van nu af te bekomen bij den Heer MEURSING, Lid van Gedeputeerde Staten van Drenthe, te Eext, en bij den ondergeteekende.

Zuidlaren: den 10den Januarij 1856.

Namens het Bestuur van voornoemden weg,
P. A. G. DE MILLY.

⁂ **ERKENTELIJKHEID.**

De ondergeteekende acht het zich ten pligt, belanghebbenden opl ettend te maken op het bloeijend Instituut des Heeren L. W. HASSELMAN Hz., te Emmichoven nabij Gorinchem, en uit volle overtuiging in dit veel gelezen Blad te verklaren, dat zijn Zoon van zijn negende tot zijn veertiende jaar, onder de leiding van dien waardigen Onderwijzer, Instructie heeft genoten in de Moderne Talen, de Reken-, Stel- en Meetkunde, Geschiedenis, Aardrijkskunde en andere belangrijke Wetenschappen, met een bijna ongeloofelijk succes en eene tevens regt Christelijke en Zedelijke Opvoeding, zoodat hij altijd dankbaar zal herdenken, den dag waarop hij zijn Zoon aan de leiding diens edelen Mans mogt toevertrouwen.

Hij kan uit dien hoofde niet nalaten, deze Inrigting, ook wat de Huisselijke Verpleging aangaat, met nadruk hun bijzonder aan te bevelen, die voor hunne Zonen of Pupillen eene degelijke Kostschool wenschen te vinden.

HUNNINCK, Rijks-Ontvanger.

Gorredijk (Friesland), 5 *Januarij* 1856.

⁂ Te HUUR, tegen primo Mei aanstaande: Een ruim HEERENHUIS met TUIN, genaamd *ROZENBURG*, staande aan den Straatweg op het beste gedeelte van het Dorp Velp. Te bevragen bij J. NAEFF, in het *Heeren-Logement* aldaar. Brieven *franco*.

⁂ Men vraagt tegen den 15den April aanstaande, te HUUR, in eene R. C. streek in Zuid- of Noord-Holland: Een HUISJE, SCHUUR en ERFJE, tot uitoefening om kleine Schuiten te maken en te repareren, daar gelegenheid bestaat om met bovengenoemd vak een klein bestaan te hebben. Adres, *franco* Brieven, onder Letters J. N., bij de Boek- en Papierhandelaren B. GEIJER EN C°., op de Botermarkt te Leyden.

⁂ TE HUUR tegen Mei 1856: Een BUITENTJE, geschikt voor *Zomer-* en *Winterverblijf*, te Warmond bij Leyden. Nadere informatien met *franco* Brieven, onder Letters P. O., bij de Boekh. SCHREUDER EN VAN BAAK, te Leyden.

TE HUUR:

De BUITENPLAATS *RIJNSHOEK*, gelegen 10 minuten buiten de Stad Utrecht, over de Buitenplaats *Oog en Al*, vrij van Tol- en Stedelijke lasten, met 10 zoo Beneden- als Bovenkamers, allen behangen, geplafonneerd en met Stookplaatsen voorzien. Verder Zolder, Keuken en Kelder, groote Tuin, Tuinmanswoning, Mangelkamer en kleine Stal, te zamen groot bijna twee Bunders, te aanvaarden 1 Mei e. k. Te bevragen bij H. VAN DIJK, Timmerman, op de Voorstraat, te Utrecht.

⁂ **ADVERTENTIE.**

Uit de Hand te Koop:

Een HUIS en ERF, staande en gelegen aan het Zand, in de Zijpe. Te bevragen bij den Eigenaar C. GRIN, aan de Kolksluis, bij het Zand.

⁂ **UIT DE HAND TE KOOP,**

tegen 1°. Mei e. k., op eenen fatsoenlijken stand binnen de Stad Delft, een ruim en solide HUIS, met onderscheidene Kamers, voorzien van alle Gemakken, en met een aangenaam gelegen TUIN. Te bevragen met *gefrankeerde* Brieven, onder de Letter J., bij H. KOSTER, Boekverkooper der Koninklijke Akademie, te Delft.

⁂ **KRUIDENIERS - AFFAIRE TE KOOP.**

Door gevorderden leeftijd, wordt in eene voorname Stad in ons Land, met 1° Mei aanstaande ter overname aangeboden: Eene welbeklante en solide KRUIDENIERS- en TABAKS-AFFAIRE, welke sedert vele jaren en voortdurend met goed succes wordt gedreven, hetgeen de Boeken zullen aantoonen en waarbij het HUIS en PAKHUIS, waarachter eenen grooten TUIN, tevens in *Koop* moeten overgenomen worden. Adres, onder Letters H. O., met *franco* Brieven, bij den Boekhandelaar M. C. DE GRAAFF JR., Lange Poten, K. 427, te 's Hage.

Haarlemsche Couranten.

Tegen een behoorlijken prijs verlangt men overtenemen van de Courant, eerst WEEKBLADEN VOOR EUROPA, daarna HAARLEMSCHE COURANT en eindelijk OPREGTE HAARLEMSCHE COURANT genaamd, de geheele Jaargangen, of bij gebreke hiervan slechts losse Nummers, der jaren 1656, 1657, 1658, 1659, 1660, 1661, 1662, 1663, 1664, 1665, 1681, 1682, 1710, 1733, 1745, 1777, 1794. Zulks begeerende, zoude men in ruil kunnen ontvangen: enkele geheele Jaargangen of Nummers der *Haarlemsche Courant* van 1666 en volgende jaren, of van de *Amsterdamsche*, *Rotterdamsche*, *Haagsche*, *Groninger*, *Leydsche*, *Utrechtsche* en *Delftsche Couranten*. Die hiertoe genegen mogten zijn, adresseren zich met *franco* Brieven bij J. H. KNOOP, Donkere Sparen te Haarlem, onder Letters H. C.

ESDOORN HOUT.

Men vraagt TE KOOP: Zes stuks ESDOORN HOUT, lang 1 El, 36 D.; dik 16 D., goed droog en gaaf. Adres bij H. FIGEE, Mr. Timmerman, te Haarlem.

⁂ W. G. KLEMAN, Makelaar, zal ingevolge order van zijne Principalen, op Maandag den 21sten Januarij 1856, des middags ten 12 ure, ten overstaan van den Notaris F. W. FABIUS, voor den Stal op de Keizersgracht, tusschen de Leidsche- en Spiegelstraten, N°. 706, te Amsterdam, presenteren te Verkoopen: Eenige differente zwarte en bruine PAARDEN, een kapitale Stads Koets voor 4 personen, met Statiebok, een Stads Coupé op veeren, met breede aan den Bak bewerkte Koetsiersbank, een moderne goed onderhouden Vigilante voor 2 personen, een fraaije, net bewerkte, extra ligte, geolide Boeren-Speelwagen met Linnen Kap, achter met Portier, een ruime Zomerwagen met drie Banken, voor 6 personen, met een Bok, een zoo goed als nieuwe Hittewagen voor 4 personen, met blaauw Laken bekleed en Tentkap, een moderne Victoria voor 2 en 4 personen, met breede Koetsiersbank, een Phaëton met Achterzitting, twee Harddravers Prik-Narresleeden en een Schulp-Sleede. Onderscheidene spannen Koets-, Wagen-, Tilburrie- en Narretuigen, Hangers met Bellen, Zadels, Statie- en Staldekken, bont Voetkleed, Bokjassen en meerdere Stalgoederen. Mitsgaders een welloopend BILJARD met Ballen, Keujen en verdere Toebehooren. Alles op den Verkoopdag te zien. Iemand hier iets ter Verkoop bij willende voegen of nader onderrigt begeerende, spreke met gemelden Makelaar.

⁂ H. KLEINHOONTE, Notaris te Dalfsen, zal op Maandag den 21sten Januarij 1856, des middags om 12 ure, in *het Odeon*, te Zwolle, doen Inzetten en 14 dagen later, zullende zijn den 4den Februarij 1856, ter zelfder uur en plaats, tot finale verkoop Veilen:

Een goed beklante Achtkante WIND-KOREN- en PELMOLEN, genaamd de *'s GREVENWEGSMOLEN*, met daarbij behoorende vaste GEREEDSCHAPPEN en den GROND waarop dezelve staat, staande en gelegen te Zwolle buiten de Diezerpoort, aan den Straatweg op Groningen, Kadastraal bekend Sectie A, N°. 803, groot 7 Roeden, 50 Ellen.

Een WOONHUIS met STAL, mede staande en gelegen te Zwolle, buiten de Diezerpoort, Kadastraal bekend Sectie A, N°. 1283, groot 95 Ellen.

Beide Perceelen zijn thans in eigen gebruik en kunnen worden aanvaard met 1 Mei aanstaande. Nadere informatien ten Kantore van genoemden Notaris. Brieven *franco*.

*** **OPENBARE VERKOOPING van eene BOERENPLAATS.**

Men is voornemens op Maandag den 21sten Januarij 1856, des voormiddags ten 10 ure, ten Huize van den Kastelein *Jacob Bergen*, aan het Zand in de Zijpe, in het openbaar te verkoopen:

Eene HUISMANSWONING en verdere GETIMMERTEN, met TUIN, BOSCH, ERF en LANDERIJEN, groot ruim 27 Bunders, staande en gelegen aan de Zuid-Oostzijde van den Belkmerweg en de Gemeente Zijpe, belend *J. Marees Pz.*, ten Noord-Oosten in de Molentogt van den Polder O T. ten Zuid-Westen, Kadaster Sectie C, Nummers 52, 53, 116 tot en met 128.

Informatien zijn te bekomen, bij den Notaris C. SIEMERS, te Zijpe.

EEN KOOPJE.

Bij P. BECK, Boekhandelaar te Alkmaar, is voorhanden: Een Exemplaar **J. P. AREND**, ALGEMEENE GESCHIEDENIS DES VADERLANDS, met Platen en Portretten, uitgave van J. F. SCHLEIJER, compleet tot heden 3e Deel 4e Aflev., gebonden in 7 Half-Linnen-Banden, Vergulde Rugstempels à *f* 30,—

Een Exemplaar NEDERLANDSCH MAGAZIJN 1834 — 1855, compleet 22 Deelen, 15 Deelen genaaid, en 7 Deelen in Carton alle met allegorische omslagen à *f* 26,00.

Beide werken zijn zeer zindelijk belezen zoo goed als nieuw. Brieven of Geld *franco à Contant.*

*** Bij H. HÖVEKER, te *Amsterdam*, is uitgekomen:

Dr. A. CAPADOSE,

REDE in de laatste Zitting van de Parijsche Vergadering van alle Christenen van alle Natiën, gehouden den 30sten Augustus 1855. Prijs....... *f* –,15.

LONDEN BEZOCHT IN 1851........ » 1,50.

En den 1sten Februarij e. k. verschijnt de eerste Aflevering van:

AL DE PRACTIKALE WERKEN

VAN

JOHN NEWTON,

in leven Predikant te Londen.

Nieuwe uitgave, in dertien Deelen, royaal 8°., in dertig Afleveringen, à 40 Cents de Aflevering.

De inteekening is alom opengesteld.

*** Bij P. ENGELS, is heden kompleet verschenen: **Prof. J. H. SCHOLTEN.** De Leer der Hervormde Kerk, in hare Grondbeginselen, uit de bronnen voorgesteld en beoordeeld.

2 Deelen en Register, *derde vermeerderde Druk*, *f* 11,70. Gebonden in Engelsch Linnen Banden *f* 12,90.

J. J. PRINS. Oratio de Institutione Academica, ad futurum sacrorum antistitem forma ndum aptissima. *f* –,60.

Voorts zijn vroeger verschenen: ORATIEN van de Hoogleeraren **J. H. Scholten, A. Rutgers, A. Kuenen, A. Niermeijer**, enz. enz.

*** G. T. N. SURINGAR, te *Leeuwarden*, heeft uitgegeven en algemeen verkrijgbaar gesteld:

Prof. T. ROORDA,

OVER DE DEELEN DER REDE en REDE ONTLEDING,

OF

LOGISCHE ANALYSE DER TAAL,

TOT

Grondslag voor wetenschappelijk Taalstudie.

Tweede druk *f* 2,75.

*** Door GEBR. VERMANDE, te Hoorn, is uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

BESCHOUWINGEN en WENKEN, betreffende de Regeling der Gemeente-Inkomsten, in verband met de Wet van den 29sten Junij 1851. Prijs 30 Cents.

*** Door H. KOSTER, te *Delft*, is uitgegeven, de **derde druk** van de

LEES-STOF,

voor de verstgevorderde Leerlingen eener Lagere School, in Proza en Poëzy. Prijs 45 Cents.

Zijnde eene keurlezing uit de Werken van onze beste Dichters en Prozaschrijvers, o. a. van Dr. *N. Beets*, Dr. *R. Benninck Jansonius*, Mr. *I. da Costa*, *Gellert*, Dr. *J. P. Heije*, *Kl. van Kampen*, Mr. *J. van Lennep*, *J. van Oosterwijk Bruin*, *C. W. van der Pot*, *H. Tollens Czn.*, *J. van Vondel*, *C. G. Withuis* **en anderen.**

Geen Schoolboek werd gretiger ontvangen en terstond op vele Scholen ingevoerd, (zoodat het binnen betrekkelijk zeer korten tijd drie malen moest herdrukt worden) gewis 'welligt ook meer geschikt tot oefening van den leestoon, als dit, waarvan wij de verzameling te danken hebben aan de ervaren Hoofdonderwijzers **A. VAN BRINK en H. VAN DEN HEUVEL,** die mede bij H. KOSTER hebben uitgegeven:

HANDLEIDING tot Praktische Taaloefening in de Lagere Scholen. 3 Stukken in Postformaat; elk afzonderlijk verkrijgbaar. I, 2e druk 50 Cents, II, 2e druk 80 Cts. en III, 90 Cts.

LEESBOEKJE voor Jonge Kinderen, behoorende bij het 1e stuk der Handleiding. 2 stukjes kl. 8°; 1e stukje, 2e druk 15 Cs. en 2e stukje, 2e druk 20 Cs.

OEFENINGEN, behoorende bij het 2e stuk der Handleiding. 2 stukjes, kl. 8°.; 1e stukje, 2e druk 15 Cs. en 2e stukje 20 Cs.

OEFENINGEN, behoorende bij het 3e stuk der Handleiding. 30 Cts. En

OEFENINGEN en VOORSTELLEN tot het rekenen uit het hoofd, ten gebruike op de Lagere Scholen. 3 stukjes in kl. 8°.; 1e stukje, 2e druk 15 Cs., 2e stukje, tweede druk 30 Cs. en 3e stukje, 2e druk 35 Cents.

Deze Boekjes worden ook met vrucht als Praktische Rekenboekjes gebezigd.

*** Bij A. C. KRUSEMAN, te Haarlem, komt van de pers:

ELKE MAAND

eene Aflevering van de goedkoope, nieuwe vertaling van de WERKEN van

CHARLES DICKENS,

BEWERKT DOOR

C. M. MENSING.

In vier Afleveringen verscheen reeds kompleet **NELLY.**
In zeven „ verschijnt **DAVID COPPERFIELD.**
Daarna gaat ter perse **DOMBEY en ZOON.**
Elke Maandelijksche Aflevering kost slechts **90 Cents.**

f 18,25, voor *f* 5,90, en *f* 6,90 Premie.

G. H. VAN SENDEN, HET HEILIGE LAND, en **Mr. J. VAN 's GRAVENWEERD**, HET NOORDEN EN HET OOSTEN BIJ ELKANDER 5 DLN. P. M. 1700 Bl. VOOR *f* 5,90 IN PLAATS VAN *f* 18,25, EN BOVENDIEN OP DEN KOOP TOE: **Mr. D. J. SCHERER**, DAGBOEK EENER REIZE IN EGYPTE, MET FRAAI VIGNET EN KAART VAN EGYPTE, PRIJS *f* 3,30, EN SCHETSEN VAN EENE REIS DOOR TURKIJE, SYRIE EN EGYPTE, VERT. DOOR **Mr. C. J. ZWEERTS**, MET PL., PRIJS *f* 3,60. Zoodat men strikt genomen voor *f* 5,90 *f* 18,25 ontvangt, en bovendien nog *f* 6,90 Premie. De Aflevering is à Contant en op *franco* aanvragen bij **J. H. VAN DER BEEK**, Reguliersbreestraat, het 4de Huis van de Botermarkt, te Amsterdam.

Bij bovengemelden Boekhandelaar is bij toeval UIT DE HAND TE KOOP: I. **VAN DER PALM**, BIJBEL VOOR DE JEUGD, 24 Stukken, geb. in 8 rijk Vergulden Banden, met p. m. 120 Platen, beste Druk, voor *f* 20. II. **BIJBELS MAGAZIJN** VOOR ALLE STANDEN, 6 Dln., met Staalplaten, voor *f* 15. III. **HEEREN**, IDEEN OVER DE VOORNAAMSTE VOLKEN DER OUDHEID, 6 Dln., met Pl., geb., voor *f* 12. IV. **M. STUART**, ROMEINSCHE GESCHIEDENISSEN, 30 Dln., met Platen, originele uitgave, net geb., bij uitstek fraai Exempl., voor *f* 35. V. **G. K. GRAVE VAN HOGENDORP**, BIJDRAGEN TOT DE HUISHOUDING VAN STAAT, 10 Dln., comp., voor *f* 12. VI. **JAMES COOK**, REIZEN RONDOM DE WAERELD, vert. door PASTEUR, 13 Dln., en Register met fraaije Platen, best Pap., geb., voor *f* 15. VII. **RESEL**, NATUURLIJKE HISTORIE DER INSECTEN, 8 Dln., in kwarto, met naar de Natuur gekleurde Platen, fraai geb., en bij uitstek net Exempl., voor *f* 28. VIII. **CHOMEL en CHALMOT**, HUISHOUDELIJK WOORDENBOEK, 16 Dln., in kwarto, met Pl., net geb., fraai Exempl. voor *f* 25. IX. **NEDERLANDSCHE MUZEN ALMANAK**, VAN AF HET BEGIN 1819 TOT EN MET 1847, net Exempl., voor *f* 20. X. DE BESTE ROMANS VAN **SIR WALTER SCOTT**, in de Engelsche Taal, 30 Dln., geb., voor *f* 14.

ENSCHEDESCHE COURANT.

Tweede Jaargang. Uitgave van B. B. BLIJDENSTEIN, te Enschede. Verschijnt des Woensdags van iedere week. Prijs *f* 0,90 per 3 maanden, *franco* p. p. *f* 1.

Bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren zijn Proefnummers van N°. 1—3 voorhanden.

Het doel van dit Blad is **bevordering van het Volksbelang**; daartoe zullen de Hoofd-Artikelen bevatten: Beschouwingen of mededeelingen van al datgene, waarvan de kennis voor het Volk gewigtig is te achten, zoo als: **NIJVERHEID en FABRIEKWEZEN, HANDEL, LANDBOUW, OPVOEDING, ONDERWIJS en wat dies meer zij.** Het Mengelwerk heeft dezelfde strekking als de Hoofd-Artikelen; zie verder het Programma geplaatst in het eerste nummer van bovengemelde Courant.

Het degelijke van dit Blad, geeft de vrijheid, om het aan allen, die het wel meenen met de belangen des Vaderlands, ten ernstigste aantebevelen.

ROMANS,

in 1855 uitgegeven door GEBROEDERS KRAAY, te Amsterdam:

IDA MAY,

HET GESTOLEN KIND.

Amerikaansche Roman van **MARY LANGDON.**
2 Deelen, gr. 8°., met Vignet. Prijs *f* 5.50.

LEESKABINET 1855, N°. 5. Voor Leesgezelschappen is het onmisbaar, en de enkele Liefhebbers, die nu nog een Roman *koopen*, zullen voor hun geld met dit Werk ten minste iets goeds ontvangen.

DE ERFGENAAM VAN REDCLYFFE.

Naar den vijfden Druk uit het Engelsch vertaald. 3 Deelen, gr. 8°., met keurige Titelplaten.

PRIJS . . . . *f* **8,90.**

Dit Werk, in Engeland met de meeste geestdrift ontvangen, wordt däár nog telkens herdrukt. De Schrijver slaat een diepen blik in het menschelijk hart, en doet de belangrijkheid van eenvoudige gebeurtenissen in het gewone leven met een buitengewoon talent uitkomen. Wie de Werken van **FREDERIKA BREMER** lief heeft, zal ook dit Werk met genoegen lezen.

VERHALEN

van SAMUEL WARREN,

Schrijver van *het Dagboek van een Geneesheer, Godsvrucht en Regrossing, enz.*

Een Deel, gr. 8°., met Vignet. Prijs *f* 2,50.

SAMUEL WARREN, is door zijne vroegere Werken zoo gunstig ten onzent bekend, dat men buiten twijfel deze Verhalen met gunstige vooringenomenheid ontvangen zal.

*** D. J. HASPELS, te Nijmegen, heeft 1°. Januarij ll. aan de Inteekenaars verzonden:

DE MENTOR.

TIJDSCHRIFT voor AANKOMENDE ONDERWIJZERS
2de Jaargang. N°. 1.

Prijs per Jaargang . . . . *f* 2,70.

Door de veelvuldige aanvragen is de 1e Jaargang van dit Tijdschrift geheel uitverkocht.

Reizen en Lotgevallen van Kapitein JAMES COOK.

Een omstandig Verhaal van de Reizen en Lotgevallen van dezen beroemden Zeereiziger vindt men in de 9e en 10e Aflev. van de *Geschiedenis der voornaamste Schipbreuken en andere Merkwaardige voorvallen ter Zee.*

Elke Aflev. dezer Tafereelen van de Zee, kost slechts **60 CENTS.** Het geheel zal in 20 Afl. kompleet zijn.

Haarlem. J. J. VAN BREDERODE.

*** Bij A. C. KRUSEMAN, te Haarlen, is uitgegeven

VOOR LEESGEZELSCHAPPEN:

I. CH. DICKENS,

HET VERLATEN HUIS.

Drie Deelen, met Platen. . . . . . *f* 8,90.

II. JER. GOTTHELFF,

KATHI,

OF DE WARE WEG DOOR ALLEN NOOD,

VERTAALD DOOR

K. SYBRANDI.

Twee Deelen, met Vignetten. . . . . *f* 4,90.

III. HACKLÄNDER,

EUROPEESCH SLAVENLEVEN.

Vier Deelen, met Vignetten, ... *f* 14,25.

IV. FREDR. BREMER,

DE NIEUWE WERELD.

Twee Deelen, met Platen. . . . . *f* 8,65.

V. Goedkoope nieuwe Vertaling van de Meesterwerken van

WALTER SCOTT.

VI. IVANHOE, 2 Deelen, met Vignetten. *f* 3,90.
VII. Het Kasteel KENILWORTH, 2 Deelen, Id. » 3,90.
VIII. De OUDHEIDKENNER, „ „ Id. » 3,90.
IX. Het Hart van MID LOTHIAN „ „ Id. » 3,95.
X. QUENTIN DURWARD, 2 Deelen met Vign. » 3,90.

GOEDKOOPE NIEUWE VERTALING VAN

CHARLES DICKENS.

Waarvan reeds verscheen:
XI. NELLY, 2 Deelen, met Platen. . . . *f* 3,70.
En eerstdaags volgt:
XII. DAVID COPPERFIELD, 3 Deeltjes, met Platen.

XIII. FANNY FERN,
LOSSE BLADEN UIT MIJNE
PORTEFEUILLE.
Tweede Druk, met Vignet. . . . . . . *f* 1,60.

XIV. W. J. VAN ZEGGELEN,

HOOFD EN HART,

DICHTLUIMEN. . . . . *f* 1,40

XV. Nieuwe uitgave (3e Druk) van

W. MESSCHERT,

DE GOUDEN BRUILOFT,

met een Voorberigt van **H. TOLLENS Cz.** *f* –,70

XVI. **ONZE MUZE,**

ALBUM VAN GEMENGDE ZANGEN ONZER VADERLANDSCHE DICHTERS DER 19e EEUW,

VERZAMELD DOOR

S. J. v. d. BERGH.

Twee Deeltjes. . . . . *f* 4,20.

XVII. **KEUR VAN SCHERTS EN LUIM,**
UIT ONDERSCHEIDENE NEDERLANDSCHE DICHTERS,

VERZAMELD DOOR

W. J. VAN ZEGGELEN. *f* 2,90.

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.